

Místní a regionální dimenze politiky ODS

25.dubna 2006 Oldřich Vlasák

Zahraněční politika národních států se zpravidla odehrává na centrální úrovni. Pakliže však chceme podat ucelený obraz o zahraniční politice, zahraničních vztazích samotné ODS a jejich představitelů nesmíme zapomínat také na její místní a regionální dimenzi...

Realizace společné zahraniční politiky samospráv na národní úrovni

Na národní úrovni sdružuje naše místní samosprávy *Svaz měst a obcí ČR* (SMO ČR), který formuje společné postupy a postoje místních samospráv a to nejen ve vztahu k domácí scéně, ale také ve vztahu k zahraničí. Tato organizace se historicky zaměřovala mimo jiné na přípravu českých měst a obcí na členství v EU. Jednalo se zejména o poskytování informací a poradenství o institucích i fungování EU a lobování za zájmy samospráv ve věcech rozšíření. Dnes prosazuje zájmy našich obcí a měst v Evropské unii.

Také regionální samospráva má na národní úrovni vytvořeny podmínky pro prosazování společné zahraniční politiky. Organizací, která se touto problematikou zabývá, je *Asociace krajů ČR*, která je názorovou platformou pro hájení a prosazování společných zájmů krajů. Asociace hájí společné zájmy a práva krajů v duchu principů, z nichž vychází Evropská charta místní samosprávy. Jejím úkolem je mimo jiné pomáhat krajům při jejich zahraničních aktivitách a spolupracovat se zahraničními organizacemi obdobného zaměření členstvím v mezinárodních organizacích...

Prosazování národních zájmů v mezinárodních institucích

Řada mezinárodních organizací má jako konzultativní orgány zřízeny instituce, které jsou složeny ze zástupců místní a regionální samosprávy. Vybraní politici samospráv tak mají příležitost ovlivňovat politiku těchto organizací a hájit v nich národní zájmy.

Klasickou institucí tohoto typu zřízenou při EU je *Výbor regionů*. Výbor regionů je konzultativním orgánem s poradní funkcí ostatním rozhodovacím a výkonným orgánům Společenství (Evropská komise, Rada ministrů, Evropský parlament). Výbor regionů byl vytvořen až Smlouvou o EU a zahájil svou činnost v březnu 1994. Sídlí v Bruselu. Výbor má 317 členů (z toho 12 z ČR) jmenovaných jednomyslně Radou na 4 roky z řad volených představitelů místních a regionálních samospráv. Každé dva roky jsou z řad členů Výboru voleni předseda, první místopředseda a šestatřicetičlenné byro. Výbor zasedá společně v rámci plenárních jednání a dále pak jednotliví členové pracují v šesti specializovaných komisích zabývajících se různými tématy, jako je teritoriální koheze, udržitelný rozvoj, kultura, vzdělávání a výzkum apod. Maastrichtská smlouva zavazuje Evropskou komisi a Radu

ministrů konzultovat Výbor regionů se všemi návrhy, které se týkají regionální a místní úrovně a to hlavně v oblastech ekonomiky a sociální soudržnosti, transevropských infrastruktur, zdraví, vzdělání a kultury. Na základě Amsterodamské dohody byly připojeny ještě oblasti jako zaměstnanost, sociální politika, životní prostředí, vzdělávání a doprava. Rada ministrů a Komise ke stanoviskům Výboru regionů musí přihlížet, nejsou však závazná.

Další poradní organizací, ve které komunální a regionální politici ODS, prosazují národní zájmy je *Kongres místních a regionálních samospráv Rady Evropy (CLRAE)*. Kongres působí od roku 1994 v rámci Rady Evropy jako fórum, na němž mohou zvolení místní a regionální zástupci projednávat společné problémy, dělit se o své zkušenosti a své názory adresovat svým národním vládám. Kongres zasedá ve Štrasburku. Skládá se ze dvou komor - Sněmovny místních orgánů a Sněmovny regionů. Toto dvoukomorové shromáždění má 315 plnoprávných členů (z toho 7 z ČR), z nichž každý je zvoleným zástupcem jednoho z více než 200 000 místních a regionálních orgánů ve 46 členských státech Rady Evropy. Ze členů každé sněmovny Kongres střídavě vybírá a jmenuje svého předsedu. Předseda zůstává ve své funkci po dobu dvou řádných zasedání. Kongres se schází na svých pravidelných a mimořádných zasedáních nebo v zájmových sekcích. Řeší nejdůležitější problémy týkající se politického zájmu místních a regionálních orgánů a je konzultován při přijímání veškerých textů právní povahy, které se jich týkají. Přípravuje také pravidelné zprávy o stavu místní a regionální demokracie ve všech členských i kandidátských zemích Rady a zvláště sleduje zavádění zásad Evropské charty místní samosprávy do praxe.

Text je výtahem některých částí příspěvku Oldřicha Vlasáka do sborníku 15 let zahraniční politiky ODS, kterou CEVRO vydá v průběhu dubna.

Pražský primátor a čestný předseda Svazu měst a obcí Pavel Bém s bývalým starostou města New Yorku Rudy Giuliani